

«АСТАНА МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТИ» АҚ
№1 ҚОҒАМДЫҚ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ КАФЕДРАСЫ

ТАҚЫРЫП: ҚЫЗМЕТ ЕТУ САПАСЫН ҚАДАҒАЛАУ ЖӘНЕ ТҰРАҚТЫ МОНИТОРИНГ

Жасаған: Төлтебаева Ж.А

347-топ

Тексерген: Байгенжеева Р.Қ

Астана 2018 ж.

ЖОСПАР

- Кіріспе
- Негізгі бөлім
 1. Медициналық қызмет сапасын қадағалаудағы компоненттер
 2. Қызмет сапасын қадағалайтын мекеме
 3. Науқастардың қызмет сапасына өтініш жазу тәртібі
- Қорытынды
- Пайдаланылған әдебиеттер

КІРІСПЕ

Қазіргі уақытта, күрделі әлеуметтік – экономикалық жағдайдың маңызды міндеттері мен мемлекеттік әлеуметтік саясаттың құрушы бөлігі - денсаулық сақтау және халықты қол жетімді, қауіпсіз және сапалы медициналық көмекпен қамтамасыз ету. Халық аралық тәжірибеде денсаулық сақтау саласында қолданылатын, медициналық көмек сапасы (МКС) деп - науқастың қажеттіліктеріне сәйкес, қазіргі медициналық ғылым және технология деңгейінде көрсетілетін медициналық көмек сапасын сипаттайтын жиынтықты айтамыз. Сонымен қатар медициналық көмек сапасына сапалы кәсіпке негізделген, дәрігердің науқасқа тиімді және білікті медициналық көмек көрсетудегі дәрігер мен науқастың өзара іс-әрекетін жатқызуға болады. Дүнежүзілік Денсаулық сақтау Ұйымы (ДДҰ) Еуропалық аймақтық және медициналық көмек сапасымен (МКС) қамтамасыз ету және бақылауға сәйкес 4 негізгі қызмет түрлерін есепке алады: *кәсіптік* – емдеу-диагностикалық үрдістің технологиясын орындау; *науқас үшін қауіпті жағдай, қорларды үйлесімді қолдану, науқастың талаптарын барлық медициналық қызмет түрлерімен қанағаттандыру.*

МЕДИЦИНАЛЫҚ КӨМЕК САПАСЫН БАҒАЛАУДА НАУҚАСҚА КӨРСЕТІЛЕТІН 4 БАҒЫТТАҒЫ МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ ТҮРЛЕРІН ЕСЕПКЕ АЛАДЫ:

1) медициналық қызметтің қол жетімділігі;

2) медициналық көмектің қауіпсіздігі;

3) медициналық қызметтің үйлесімділігі;

4) науқастың медициналық қызметке қанағаттанушылығы.

1) тиімді және
уақтылы
көрсетілетін
медициналық
көмек;

2) қорларды тиімді
пайдалану;

Медициналық
қызмет
сапасының
кілттік
критерилері:

3) науқастың
қажеттіліктерін
қанағаттандыру;

4) емдеудің
нәтижелі болуы.

Сапамен қамтамсыз етуді бағалаудың 3 жолына сәйкес (Донабедиан триадасы) медициналық көмек сапасының 3 компонентін ажыратады:

- құрылымдық сапа
(құрылымдық тәсіл);

- технологиялық сапа (іс жүргізу
тәсілі);

- нәтижелік сапасы (нәтижелік
тәсіл)

Құрылымдық сапа – бұл көрсетілетін медициналық көмек сапасын сипаттайтын құрам (компонент). «Жағдай» түсінігіне кіретіндер: білікті маман, жабдықтардың болуы мен жағдайы, жабдықтардың жүйелі қолданылуы, қоғам үйлері мен ғимараттың жағдайы, медициналық мекемелерді дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету, жұмсалған материалдарды толықтыру және т.б. Құрылымдық сапаға, сонымен қатар медициналық мекемелер және оның материалдық-техникалық базасы, мамандармен қамтамасыз етілуі, жұмысының ұйымдастырылуы, сервистік жағдайлары (бұл жағдайды емдеу-профилактикалық мекемелердің (ЕПМ) медициналық қызметті қажетті деңгейде көрсете алу мүмкіндігі деп түсінуге болады), және де әрбір медициналық қызметкердің жекеше іс-әрекетінің деңгейі де жатады. Тіпті соңғы жағдайда, оның нақты бір емдеу-диагностикалық амалдарды орындаудағы білімі, дағдылары және кәсіпкерлік сапасы да бағаланады.

Технологиялық сапа – бұл нақты бір науқасқа үйлесімді көрсетілген емдеу-диагностикалық шаралардың кешенін сипаттайтын медициналық көмек компоненті. Сапамен қамтамасыз етуді іске асырудың негізгі ұстанымы - медициналық технологияны орындауда үрдістің өздігінен ауытқуынан немесе нақты орындаушының жіберген қатесінен медициналық көмек нәтижесінің төмендеуін болдырмайтын жағдайды құру.

Нәтижелік сапа – бұл жоспарланған нәтижеге жетуді сипаттайтын медициналық көмек сапасының компоненті (жоспарланған).

Бағаланатын объектіге байланысты жоспарланатын нәтижені түсінуге болады:

1) нақты бір науқастың денсаулық жағдайының динамикасы;

2) есеп беру кезеңіндегі емдеу-профилактикалық мекемелердегі (ЕПМ) барлық науқастың емделу нәтижесі;

3) аймақтағы халық денсаулығының жағдайы.

Медициналық көмек сапасын
бақылау жүйесіне
қатынасатындар:

- медициналық қызмет көрсететін
қызметкерлердің бақылауы (сапаны
ішкі бақылау);

- медициналық қызметті
тұтынушылардың бақылауы (сапаны
тұтынушылық бақылау);

- медициналық қызмет көрсететіндер
мен тұтынатындарға байланыссыз
мекеме бақылауы (сапаны сыртқы
бақылау).

Мониторинг (ағылш. *monitor* – қараушы, қадағалаушы, күні бұрын ескерту, сақтандыру) – қоршаған табиғи орта жағдайының антропогендік факторлардың әсер-ықпалынан өзгеруін болжау мен бағалаудың, бақылаудың кешенді жүйесі. Мониторинг термині БҰҰ-ның қоршаған орта жөніндегі Стокгольмдегі конференциясының алдында (1972) “бақылау” ұғымына толықтыру ретінде пайда болды. Адамдардың іс-әрекеттеріне байланысты Мониторингке деген қажеттілік артуда.

Қазіргі таңда
медициналық
қызмет сапасын
бақылау
тәсілдеріне
сәйкес
бақылаудың
негізгі
құралдары:

- 1) медициналық стандарттар;
- 2) емдеу-профилактикалық мекеме (ЕПМ) жұмысының көрсеткіштері;
- 3) сараптамалық баға.

Стандарттар — бұл стандарттау туралы жұмыстарымен айналысатын органдарымен бекітілген және міндетті стандарттау объектілерінің талаптары, ережелері, белгіленген нормалары көрсетілген нормативтік-техникалық құжаттар.

Денсаулық сақтаудағы стандарттау – бұл денсаулық сақтау саласында талаптарды бекітіп және оны іске асыруда қолайлы деңгейге жетуге бағытталған, денсаулық сақтауда қолданылатын қызмет, жұмыс, технология, өнім, жағдай сипаты, ережелер және нормалар.

Медициналық көмек сапасын бақылауға медициналық мекемелерде көрсетілетін медициналық көмек көлемін бақылау мен сапасына сараптама жасау кіреді. Медициналық мекемелердегі сапалық сараптама таңдамалы түрде жүргізіледі, тек кейбір жағдайларда міндетті сараптама (аурудың өліммен аяқталуы, аурухана ішілік жұқпалар, емдеудегі асқынулар, онкологиялық аурулардың, туберкулездің кездейсоқ жіберілген жағдайлары анықталғанда және т.б.) жүргізіледі. Медициналық қызметтің сараптамалық сапасының негізіне, дәлелденген және өз уақытындағы диагностикалық зерттеудің және емдеудің, емдеу-диагностикалық шаралардың емдеу және диагностикалау бойынша стандарттарға сәйкестігіне баға беру.

ҚР МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ САПАСЫМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ЖҮЙЕСІНІҢ ЖАҒДАЙЫ:

Басқару деңгейін шектеудегі мемлекет саясатына сәйкес, Қазақстан Республикасында экономикалық қайта құру, медициналық ғылым дамуының жоғары даму бағыты мен халық аралық тәжірибені есепке ала отырып, медициналық қызмет сапасын басқаруда жаңа жолдардың болу қажеттілігін айқындайды. Медициналық көмек сапасын басқарудың міндеттерін іске асыру үшін ҚР Үкіметінің 2005 жылы 15 желтоқсандағы № 1327 қаулысымен Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау Министрінің құрамында медициналық қызмет сапасын қадағалау бойынша Комитет (Комитет), яғни мемлекеттік орган құрылды. Комитеттің медициналық қызмет сапасын қадағалаудағы тапсырмасы, халықты сапалы, қол жетімді және қауіпсіз медициналық көмекпен кепілді түрде қамтамасыз ету мақсатында - республикада ұсынылатын медициналық көмек сапасын, денсаулық сақтаудағы стандарттардың сақталуын, медициналық көмекті жақсарту бойынша шараларды мемлекеттік қадағалаумен қамтамасыз етуге бағытталған.

ҚОРЫТЫНДЫ

Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасында үкіметтік емес ұйымдардан, яғни әртүрлі сала өкілдерінен тұратын тәуелсіз сарапшылар шешім қабылдайтын, *тәуелсіз сараптама* жүйесі құрылуда. Тәуелсіз сарапшылар кең көлемде медициналық қызмет сапасының сараптамасына, денсаулық сақтау мекемелерін аккредитациялауға, медициналық мамандарды аттестациядан өткізуге және басқа да мемлекеттік бақылауға рұхсат ету жұмыстарын орындауға жұмылдырылады.

Емдеу үрдісінің дұрыс жүргізілуін қамтамасыз ету және науқастардың құқықтарын қорғау мақсатында денсаулық сақтаудың барлық деңгейлерінде құрамына науқас және оның өкілдерінің бірі, клиницистер, мекеме жетекшілері, сақтандыру ұйымдарының қызметкерлері, кәсіптік біріккен одақ өкілдері кіретін *қоғамдық комиссия* құру жоспарлануда.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Аканов А.А., Куракбаев К.К., Чен А.Н., Ахметов У.И. Организация здравоохранения Казахстана. – Астана. Алматы, 2006. – 232 б.
2. Муминов Т.А., Камалиев Т.А. Анализ здравоохранения с позиций социального маркетинга.- Алматы, 2003.- 170 б.
3. <https://helpiks.org/7-50455.html>
4. <http://pavlodar.gov.kz/kk/medicinalyк-кызмет-сапасы/>
5. <https://kaznmu.kz/медициналық-қызметтердің-сапасын-қа/>

